

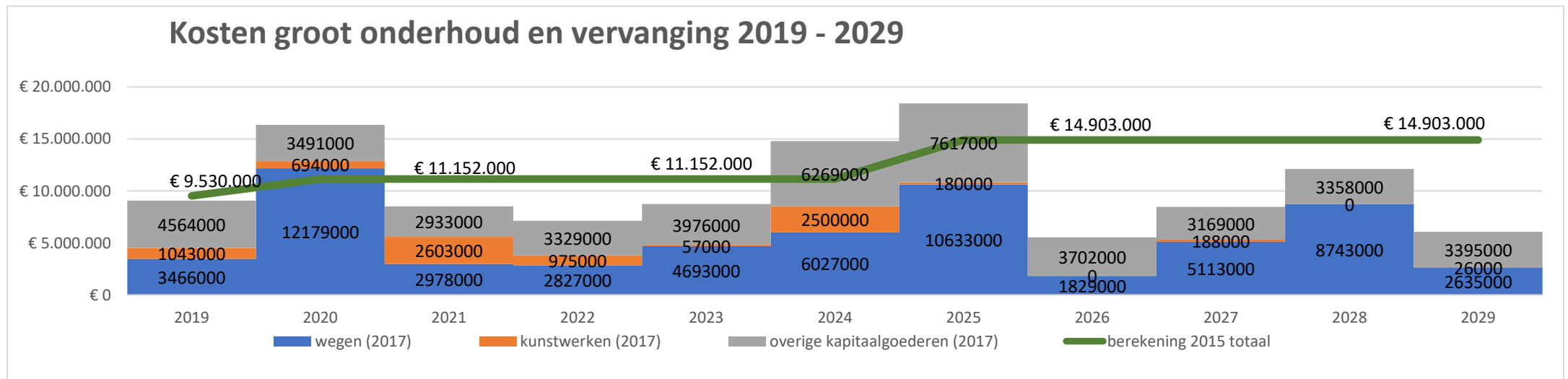
Afschrijven of niet?

Waar je als ontwerper/beheerder van de openbare ruimte maar zelden mee te maken krijgt en wat toch belangrijk is.

LCOR 2019

Groot onderhoud Zoetermeer tot 2017

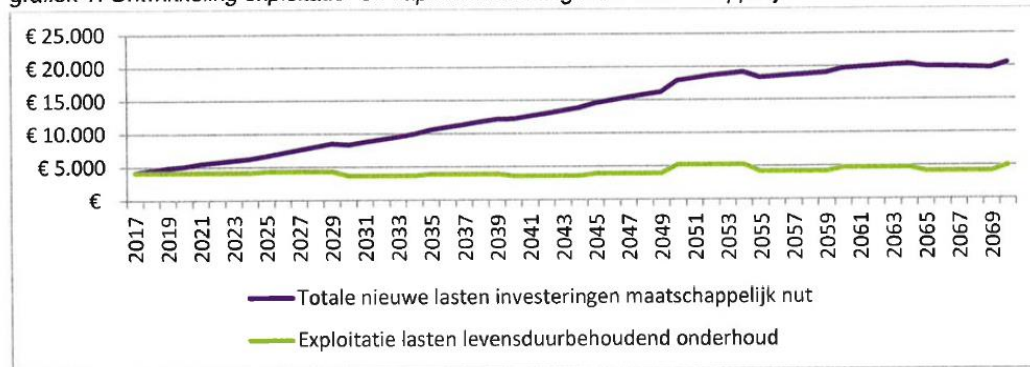
- **€ 1,7 miljard** geïnvesteerd vermogen in openbare ruimte
- Tot 2013 voor groot onderhoud VGO ondergronds en RGO bovengronds.
- Gevoed door positieve resultaten grondexploitaties Vinex wijken.
- Voor levensduur verlengend onderhoud en volledige vervanging.
- RGO was € 80 miljoen, waarin jaarlijks evenveel gestort als onttrokken.
- Na 2013: egalisatiereserve € 5 miljoen + exploitatiebudget € 9,5 miljoen.
- Geen verplicht afschrijven op maatschappelijke voorzieningen.

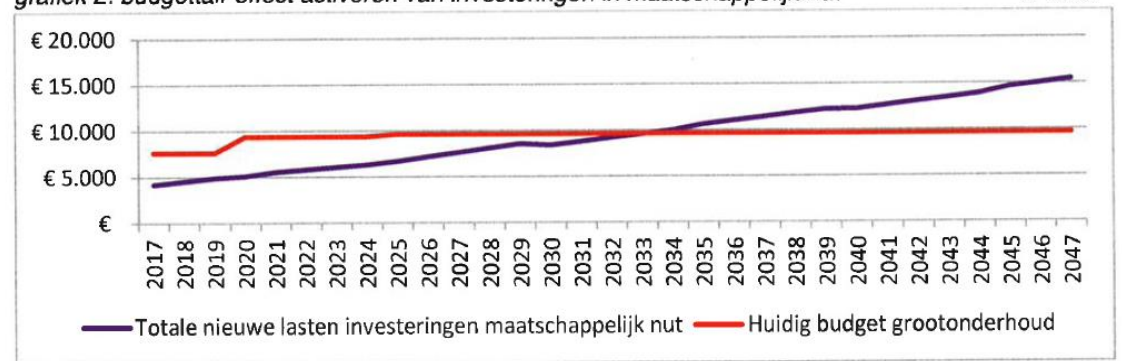
Besluit Begroting en Verantwoording 2017

- Verplicht afschrijven op investeringen maatschappelijke voorzieningen: dus ook in openbaar gebied.
- Vanaf 1/1/2017 onderscheid: levensduur verlengend onderhoud (t.l.v. exploitatie) en vervanging (waarvan de kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
- Daardoor totale exploitatie 1^e jaar van € 9,5 miljoen naar € 4,2 miljoen!
- Deze budgetruimte is ten gunste van o.a. sociaal domein gebracht.
- Exploitatie stijgt jaarlijks door cumulatie van kapitaallasten: naar € 10 miljoen in 2035 en € 20 miljoen op langere termijn.

grafiek 1: Ontwikkeling exploitatie- en kapitaallasten uitgaven maatschappelijk nut *€ 1.000

grafiek 2: budgettair effect activeren van investeringen in maatschappelijk nut *€ 1.000

Waarom aanpassing BBV 2017?

- Internationale IPSAS regels nopen tot afschrijven op maatschappelijke investeringen, zoals NAVO, IMF, etc.
- Het Rijk meende dat gemeenten geen zicht hadden op toekomstige claims voor vervangingen in de openbare ruimte.
- Vergelijkbaarheid tussen gemeenten, provincies, waterschappen (duurt wel 30-40 jaar en is afhankelijk van gestelde ondergrens)
- Wet Markt en Overheid verplicht tot integrale kostprijsberekening, ook al is dat nu per wet nog verschillend.

Geen verborgen agenda?

- Ongrijpbare stijging EMU saldo tijdens crisis > 6% (= € 3 miljard) voorkomen + overschotten op jaarrekeningen: betere planning nodig.
- Door lagere exploitatielasten vanwege verplicht afschrijven zou uitkering Gemeentefonds omlaag kunnen, wat vooral gemeenten treft die dat nu al moeten doen.
- Administratieve lasten stijgen: aparte voorziening per hoofdruubriek voor wegen, kunstwerken, groen,...
- Complexere budgetsturing vraagt groter voorspellend vermogen van de asseholders.

De kernvraag: is BBV 2017 anti-circulair?

- Verplicht afschrijven bij vervanging geeft (voorlopig) veel lager budgetbeslag dan levensduur verlengen volledig t.l.v. exploitatie.
- Bij budgetkrapte is de keuze snel gemaakt: afschrijven! maar dat verlegt de rekening wel naar de toekomst.
- Levensduur verlengend onderhoud kan al snel circulair: brugdek repareren i.p.v. nieuwe brug plaatsen en oude afvoeren.
- Volledig vervangen is vaak niet circulair: oude brug wordt niet hergebruikt, straatstenen worden afgevoerd.
- Bijkomend effect van verplicht afschrijven: neiging tot eerder vervangen dan repareren, is anti-circulair.

Verzachtende maatregelen mogelijk?

- Componenten benadering: asset elementen met verschillende levensduur: brugligger 60 jaar, leuning 15 jaar, voegovergang 10 jaar.
- Instellen van een Voorziening: extra uitname geeft geen extra budgetbeslag, alleen effect op rentebijschrijving en toekomstige dotaties.
- Zoveel mogelijke “ideaalcomplexen” maken, elk jaar evenveel vervangen.
- Dit speelt vooral bij voormalige groeigemeenten; kunnen beschikken over reserves maakt dan het verschil.
- Elke gemeente mag zelf de ondergrens bepalen waarboven moet worden afgeschreven, mits totaal van de investeringen < materieel belang begrotingsomvang (>€ 1-5 miljoen G4 is dat niet volgens BBV commissie)